

Dosarul nr. 3ra-50/20

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Grigorii Cazacu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Vladislav Clima, Ecaterina Palanciuc, Ala Malii)

ÎNCHEIERE

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Alexandra Ianișevschi, reprezentată de avocatul Alexandru Havrun,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandra Ianișevschi împotriva Primăriei și Consiliului or. Durlești, mun. Chișinău cu privire la obligarea determinării căii de acces la bunul imobil și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Alexandra Ianișevschi, reprezentată de avocatul Alexandru Havrun împotriva hotărârii din 08 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a respins acțiunea depusă de Alexandra Ianișevschi,

constată:

La 13 aprilie 2018, Alexandra Ianișevschi a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Primăriei și Consiliului or. Durlești, mun. Chișinău cu privire la obligarea determinării căii de acces la bunul imobil și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 08 octombrie 2015, Mihail Ceban i-a donat sectorul de teren cu numărul cadastral xxx, amplasat în or. Durlești mun. Chișinău. Contractul de donație a fost înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, iar din acel moment a devenit proprietara acestui imobil.

Până în anul 2017 nu a avut timp și necesitatea de a se interesa de soarta terenului ce i-a fost donat, însă în anul 2017 a decis să se folosească de terenul respectiv, inclusiv inițierea construcțiilor pe acesta.

Adresându-se în formă verbală administrației publice locale și examinând planul de amplasare a terenului, a constatat că terenul nu are cale de acces formată și astfel nu există nicio posibilitate reală de a-l folosi conform destinației.

La 09 noiembrie 2017, s-a adresat administrației publice locale cu cerere, prin care a solicitat să-i fie indicată calea de acces către terenul cu nr. cadastral nr. xxx și/sau viziunea administrației publice locale privind accesul său către terenul dat.

Organul competent de soluționarea litigiului funciar nu a încercat examinarea acestuia, ci prin numeroasele răspunsuri a încercat tergiversarea soluționării

problemei respective, solicitând prezentarea diferitor documente, iar prin scrisoarea nr. 503/18 din 19 martie 2018 a indicat că este în imposibilitate de a determina drumul de acces la terenul ce-i aparține.

Terenul cu numărul cadastral xxx amplasat în intravilanul or. Durlăști, mun.Chișinău, a fost atribuit în mod legal cet. Ceban Mihail în baza Deciziei Primăriei or. Durlăști nr.9/1 din 08 decembrie 1993, conform art. 11 din Codul funciar.

La 20 noiembrie 2008, Mihail Ceban a înregistrat în Registrul bunurilor imobile titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, devenind proprietarul legal al acestui teren, având inclusiv dreptul de a-l înstrăina.

Deci, nu poate fi pusă la îndoială legalitatea obținerii dreptului de proprietate asupra terenului.

Sunt neîntemeiate argumentele autorității publice locale, precum că schimbarea destinației terenului și/sau atribuirea anterioară a acestuia fără determinarea căii de acces face la momentul actual imposibilă formarea căii de acces. Or, indiferent de destinația terenului, acesta urmează a fi folosit, având cale de acces.

Faptul că la momentul repartizării terenului nu a fost stabilită calea de acces nu reprezintă o scuză pentru a nu forma calea de acces la momentul actual.

Alexandra Ianișevschi a solicitat instanței de contencios administrativ obligarea Primăriei or. Durlăști, mun.Chișinău și Consiliul orașenesc Durlăști, mun.Chișinău să determine (formeze) drumul de acces la terenul cu numărul cadastral xxx, amplasat în intravilanul or. Durlăști, mun.Chișinău și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 08 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Alexandra Ianișevschi (f.d. 49, 53-55 recto-verso).

Prin decizia din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Alexandra Ianișevschi, reprezentată de avocatul Alexandru Havrun împotriva hotărârii din 08 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 112, 113-121).

În motivarea soluției instanța de apel a reținut că, reclamanta nu contestă niciun act administrativ și nici răspunsul primit la cererea prealabilă, solicitând în mod neîntemeiat emiterea unei hotărâri judecătorești privind obligarea Primăriei or. Durlăști de a determina drumul de acces la terenul ce-i aparține cu drept de proprietate, în condițiile în care este în vigoare actul administrativ (răspunsul nr. 503/18 din 19 martie 2018) prin care cererea acesteia a fost respinsă.

Alexandra Ianișevschi a sesizat instanța cu pretenții ce ar constitui obiect de examinare în contencios administrativ, însă, nu a contestat actul administrativ de bază, care a dus la încălcarea drepturilor sale, și anume răspunsul Primăriei or. Durlăști nr. 503/18 din 19 martie 2018.

La 12 iulie 2019, Alexandra Ianișevschi, reprezentată de avocatul Alexandru Havrun a depus recurs motivat împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 126-127 recto-verso).

Argumentele recursului în esență se rezumă la faptul că, instanțele inferioare neîntemeiat au concluzionat că Alexandra Ianișevschi nu a contestat niciun act administrativ și nici răspunsul primit la cererea prealabilă, și anume răspunsul nr. 503/18 din 19 martie 2018.

Or, conform art. 3 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Pretențiile din prezenta acțiune au fost formulate în temeiul art. 3 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ, deoarece autoritățile publice locale tergiversează examinarea cererii privind determinarea căii de acces la imobil.

Mai mult ca atât, prin prezenta acțiune a contestat atât inacțiunile Primăriei or. Durlești, cât și ale Consiliului orașenesc Durlești, iar instanța de apel a reținut că trebuia să conteste răspunsul Primăriei. În atare circumstanțe, instanța de apel nu s-a expus în privința inacțiunilor Consiliului orașenesc Durlești, care nu i-a dat niciun răspuns și nu a examinat cererea sa.

Alexandra Ianișevschi, reprezentată de avocatul Alexandru Havrun a solicitat Curții Supreme de Justiție admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei decizii noi, prin care să fie admisă acțiunea.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform articolului 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Potrivit articolului 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Extrasul din cutia poștală electronică (mailbox) cu adresa „valentin.vatavu@justice.md” atestă *indutabilis* că, la 11 iunie 2019 2019, decizia

din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului Alexandrei Ianișevschi, avocatului Alexandru Havrun la adresa de e-mail „havrunalexandru79@gmail.com” (f.d. 122).

În atare circumstanțe, recurenta Alexandra Ianișevschi, reprezentată de avocatul Alexandru Havrun a respectat termenul prevăzut de articolul 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, deoarece recursul motivat a fost predat oficiului poștal la 10 iulie 2019 (f.d. 129).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Alexandra Ianișevschi, reprezentată de avocatul Alexandru Havrun nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul Alexandrei Ianișevschi, reprezentată de avocatul Alexandru Havrun cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre

probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Alexandra Ianișevschi, reprezentată de avocatul Alexandru Havrun.

Conform articolelor 193, 195, 230, 258 alin. (3) din Codul administrativ și articolelor 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Alexandra Ianișevschi, reprezentată de avocatul Alexandru Havrun se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan